

Goed voorbeeld doet volgen

Martine Noordegraaf
6-3-2015

Welk type ouderschap ziet u het meest in de gehandicaptensector?

- Adequaat ouderschap
- Verstoord ouderschap
- Problematisch ouderschap
- Overvraagd ouderschap

In vogelvlucht

- Historische positie ouders
- Wetenschappelijke positie ouders
- Ervaringen van ouders
- Ouderbetrokkenheid anno nu?

ZOR
GEN
KIND

Historisch sterke positie ouders (vanaf 1952)

Van lotgenotencontact tot
belangenbehartiging:

*voor een betere zorg en een betere
positie voor mensen met beperkingen.*

Vanaf 1964 Federatie van
Ouderverenigingen (FvO).

Rode draad ouderbeweging

- Uit onvrede over de zorg en ondersteuning
- Voor betere en humanere zorg

Met succes: voor de zorg kwam er het persoonsgebonden budget (pgb), voor begeleiding op het werk jobcoaching en in het onderwijs kwam er leerlinggebonden financiering (het rugzakje).

Wetenschappelijke positie van ouders

Onderzoek naar beleving bij uithuisplaatsing:

- Uithuisplaatsing geeft zowel emotionele stress als een gevoel van opluchting (Jackson & Roper, 2014).
- De emotionele stress betreft gevoelens van schuld, somberheid, angst, zorgen, boosheid, frustratie, onzekerheid (Jackson & Roper, 2014), rouw en verlies (Crettenden, Wright & Beilby, 2014).
- Tegelijkertijd groeit het gevoel van mentaal welbevinden (Crettenden, Wright & Beilby, 2014).

Wetenschappelijke positie van ouders

“Het is belangrijk dat professionals niet belerend zijn tegenover ouders”- Moeder van Elin

(7 jr., cerebrale parese): “Als je kindje net is geboren, wil je het als ouder zo dicht mogelijk bij je houden. Maar is je kindje gehandicapt, dan kun je niet anders dan het steeds uit handen geven aan allerlei professionals. ‘Ik weet het best’ denk je het liefst als ouder, maar in dit geval weet je het eigenlijk niet. Het is belangrijk dat professionals hier rekening mee houden en niet belerend zijn tegenover ouders. Het is al ingewikkeld genoeg om toe te moeten geven dat je het niet weet en de zorg – deels – uit handen te moeten geven.”

Uit: Quickscan naar de ondersteuningsbehoefte van zorgintensieve gezinnen (Okma e.a., 2014: 13)

Wetenschappelijke positie van ouders

“Het is belangrijk dat professionals niet belerend zijn tegenover ouders”- Moeder van Elin

(7 jr., cerebrale parese): “Als je kindje net is geboren, wil je het als ouder zo dicht mogelijk bij je houden. Maar is je kindje gehandicapt, dan kun je niet anders dan het steeds uit handen geven aan allerlei professionals. ‘Ik weet het best’ denk je het liefst als ouder, maar in dit geval weet je het eigenlijk niet. Het is belangrijk dat professionals hier rekening mee houden en niet belerend zijn tegenover ouders. Het is al ingewikkeld genoeg om toe te moeten geven dat je het niet weet en de zorg – deels – uit handen te moeten geven.”

Uit: Quickscan naar de ondersteuningsbehoefte van zorgintensieve gezinnen (Okma e.a., 2014: 13)

Ervaringen van ouders

- Ervaringen met zorg
- Kennis over hun kind

Anno nu

- De koepelorganisatie FvO is in 2007 failliet gegaan
- De opvolger, Platform VG, heeft nooit dezelfde positie kunnen verwerven en is op 1 januari 2014 gefuseerd met de CG-Raad, de organisatie van mensen met lichamelijke beperkingen en chronisch zieken
- Online volop actief: <http://lotjeenco.nl/>

Anno nu in de praktijk?

Welke plek hebben ouders?

Welk onderzoek moet gedaan worden?

Aanbevelingen voor de praktijk

- Ouders moeten (waar mogelijk) instemmen met de plek waar hun kind geplaatst wordt (Haans, e.a. 2010; van de Koot & Schep, 2014).
- Tijdens het residentiële verblijf moet de relatie tussen ouders en kinderen onderdeel zijn van de professionele aandacht (Sen & Broadhurst, 2011; Verduijn & Simons, 2013).
- In de zorg moet rekening worden gehouden met de afkomst, het gezin, het sociale netwerk en de culturele omgeving van het kind (Chance e.a., 2012; Sen & Broadhurst, 2011).

Literatuur

- Chance, S.; Dickson, D.; Bennett, P.M. & Stone, S.(2012). Unlocking the Doors, how Fundamental Changes in Residential Care Can Improve the Ways We Help Children and Families. Residential Treatment for Children & Youth. Vol 27 (2).127-148.
- Crettenden, A., Wright, A., & Beilby, E. (2014). Supporting families: Outcomes of placement in voluntary out-of-home care for children and young people with disabilities and their families. *Children and Youth Services Review*, 39, 57-64.
- Haans, G., L. Robbroeckx, J. Hoogeduin en A. van Beem-Klompers (2010), *Ouderbegeleiding bij roldifferentiatie: ouders helpen bij het invullen van de ouderrol na plaatsing van hun kind in een pleeggezin*. Amsterdam, SWP.
- Vereijken, W. (2008). [Het syndroom van Ebel. De eindeloze zoektocht van een moeder naar een plek voor haar kind.](#) Wommelgem: Veen Bosch & Keuning.
- Jackson, J. B., & Roper, S. O. (2014). Parental adaptation to out-of-home placement of a child with severe or profound developmental disabilities. *American journal on intellectual and developmental disabilities*, 119(3), 203-219.
- Koot, van de, D. & Schep, E. (2014). *Rapportage focusgroepen RAAK-project 'Professioneel ouderschap: interactionele vaardigheden in alledaagse leefsituaties in gezinshuizen'*. Ede: Lectoraat jeugd en Gezin, Christelijke Hogeschool Ede
- Sen, R. & Broadhurst, K. (2011). Contact between children in out-of-home placements and their family and friends networks: a research review. *Child and Family Social Work* 16, 298-309.
- Verduijn, K. & Simons, A. (2013). *Versterken van Verbindingen. Zorgmodule voor het versterken van de relatie tussen ouders en hun uithuisgeplaatste kinderen*. Ede: Lectoraat Jeugd en Gezin, Christelijke Hogeschool Ede

Literatuur

Historische informatie is afkomstig van:

http://www.canonsociaalwerk.eu/nl_han/details.php?cps=11&canon_id=281

Quickscan naar de ondersteuningsbehoefte van zorgintensieve gezinnen

<http://www.nji.nl/nl/Publicaties/Publicaties-QuickScan-naar-de-ondersteuningsbehoefte-van-zorgintensieve-gezinnen>

